

Rapport

Klacht

Verzoeker klaagt er in de eerste plaats over dat het LBIO hem onnodig bewijsstukken heeft laten overleggen. Verzoeker doelt hier op de bewijsstukken ter zake van de € 3000,- die hij in 2003 aan zijn zoon heeft betaald.

Verzoeker klaagt er verder over dat het LBIO tot het moment waarop hij zich tot de Nationale ombudsman wendde, steeds verschillende bedragen van zijn salaris heeft ingehouden.

Tot slot klaagt verzoeker erover dat hij opslagkosten dient te betalen over de rechtstreeks verrichte betalingen ad € 150 per maand.

Beoordeling

Algemeen

1. Op 23 mei 2003 betaalde verzoeker € 3000,- aan zijn zoon.
2. Bij rechterlijke beslissing van 25 oktober 2005 is bepaald dat verzoeker aan zijn zoon alimentatie moet betalen.
3. In februari 2006 verzocht de zoon van verzoeker aan het LBIO om de inning van de kinderalimentatie over te nemen omdat er een betalingsachterstand was. Het LBIO deelde verzoeker de zienswijze van zijn zoon op 8 maart 2006 mee en stelde hem in de gelegenheid om het tegendeel te bewijzen dan wel om alsnog over te gaan tot betaling van de kinderalimentatie.
4. Het LBIO werkte in een brief van 8 maart 2006 een en ander uit. Daarin wees het LBIO op de verplichting tot vooruitbetaling van de maandelijkse verschuldigde bedragen en de indexering die meebracht dat de alimentatie inmiddels € 277,48 per maand bedroeg. Verzoeker kon dit binnen twee weken rechtstreeks aan zijn zoon betalen. Verder becijferde het LBIO de achterstand over de periode september 2005 tot en met maart 2006 op € 1082,44. Het LBIO verzocht verzoeker hetzij dit bedrag binnen veertien dagen te betalen hetzij aan te tonen dat van een achterstand geen sprake was. Bij gebreke daarvan zou het LBIO de inning overnemen.
5. Bij brief van 10 augustus 2006 deelde het LBIO verzoeker mee dat het LBIO de inning van de kinderalimentatie overnam omdat het LBIO vond dat verzoeker onvoldoende had aangetoond dat er geen sprake was van een achterstand in de betaling.
6. In september 2006 legde het LBIO beslag op verzoeker zijn salaris en verzocht het LBIO aan de werkgever om maandelijks €450,- in te houden op verzoeker zijn salaris.

7. Bij brief van 5 maart 2007 diende verzoeker een klacht in bij het LBIO. Verzoeker klaagde erover dat geen sprake was van een achterstand nu hij de kinderalimentatie in 2003 vooruit had betaald. Voorts klaagde verzoeker erover dat hij opslagkosten diende te betalen over de rechtstreeks verrichte betalingen ad € 150,- per maand. Ook klaagde verzoeker erover dat het LBIO steeds verschillende bedragen op zijn salaris liet inhouden.

8. Op 27 maart 2007 besliste het LBIO op verzoeker zijn klacht d.d. 5 maart 2007. Het LBIO oordeelde dat de klacht niet gegrond was.

9. Verzoeker handhaafde zijn klacht zoals tijdens de interne klachtprocedure naar voren is gekomen en wendde zich met dezelfde klacht tot de Nationale ombudsman.

I. Ten aanzien van de bewijsstukken

Bevindingen

1. De Nationale ombudsman overweegt het volgende ten aanzien van de klacht dat het LBIO rekening diende te houden met de bewijsstukken ter zake van het bedrag € 3000,- dat hij op 23 mei 2003 aan zijn zoon heeft betaald toen zijn zoon erom vroeg.

2. Gedurende het onderzoek is het volgende naar voren gekomen. Het LBIO heeft verzoeker bij brief van 8 maart 2006 verzocht om stukken waarmee hij kon bewijzen dat hij - in tegenstelling tot hetgeen zijn zoon beweerde - geen betalingsachterstand had. Verzoeker heeft het LBIO vervolgens bij brief van 21 maart 2006 aangegeven dat hij geen achterstand had omdat hij zijn zoon al op 23 mei 2003 € 3000 had gegeven om zo de kosten van zijn studie te kunnen betalen. Op 23 maart 2006 heeft het LBIO verzoeker meegedeeld dat het LBIO verzoeker niet kon ontheffen van zijn betalingsverplichting maar dat hij de rechter daarom kon verzoeken. Het LBIO heeft verzoeker op 27 april 2006 meegedeeld dat hij de kinderalimentatie niet mag verrekenen met andere kosten. Op 31 mei 2006 heeft het LBIO de zoon van verzoeker gevraagd of hij akkoord ging met verrekening van € 3000 met de verschuldigde alimentatie. De zoon heeft aangegeven hiermee niet akkoord te gaan.

3. Verzoeker heeft gaande het onderzoek van de Nationale ombudsman zich voorts op het standpunt gesteld dat het LBIO de €3000 diende te verrekenen met de betalingsachterstand die er was toen het LBIO door verzoeker op de hoogte werd gesteld van de betaling op 23 mei 2003.

4. Het LBIO acht de klacht niet gegrond.

Artikel 1:408, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek stelt volgens het LBIO ondubbelzinnig dat waar de ontvangstgerechtigde een achterstand in betalingen aannemelijk dient te maken, de betalingsgerechtigde dient te bewijzen dat die achterstand in betalingen er niet

is. Het LBIO verwijst hier naar eerdere rapporten van de Nationale ombudsman. Met verwijzing daarnaar betoogt het LBIO dat het beleid van het LBIO om een ontvangen verzoek om inning slechts summier te toetsen en vervolgens de alimentatieplichtige aan te schrijven, niet onjuist. Het is immers veel moeilijker om aan te tonen dat een bepaald bedrag niet is betaald dan aan te tonen dat het wel is betaald.

Verder brengt het LBIO naar voren dat de betaling van € 3000,- aan de zoon van verzoeker heeft plaatsgevonden in de periode voorafgaand aan de beslissing van de rechter van 25 oktober 2005. Verder heeft de zoon van verzoeker bij het verzoek om overname van de inning van de kinderalimentatie niet aangegeven dat er kinderalimentatie vooruit zou zijn betaald. In tegendeel zelfs. Het LBIO merkt op dat de zoon van verzoeker had aangegeven dat de € 3000 geen kinderalimentatie was. Bij brief van 15 juni 2006 heeft het LBIO verzoeker dit dan ook bericht.

Beoordeling

5. Het vereiste van rechtszekerheid houdt onder meer in dat bestuursorganen gevolg geven aan rechterlijke uitspraken en, indien zij namens een partij handelen, tevens aan tussen partijen gemaakte afspraken.

6. De Nationale ombudsman stelt zich op het standpunt dat wanneer een van beide partijen aanvoert dat er sprake is van onderling gemaakte afspraken, het LBIO hiernaar onderzoek doet, teneinde op de juiste gronden over te kunnen gaan tot overname van de inning. Immers, wanneer beide partijen akkoord zijn gegaan met bijvoorbeeld een gewijzigd bedrag aan kinderalimentatie, dient het LBIO deze afspraken te respecteren. Echter, als gesteld wordt dat er sprake is van een mondelinge afspraak en deze wordt betwist, hoeft het LBIO hiermee geen rekening te houden. Het is dan aan de rechter om hierover uitsluitel te geven. Tot dat moment kan het LBIO niet anders dan gevolg geven aan hetgeen in de uitspraak van de rechter is opgenomen, of aan op schrift tussen betalingsplichtige en ontvangstgerechtigde vastgelegde afspraken.

In dit geval gaf verzoeker aan dat hij zijn zoon in 2003 € 3000 had betaald in verband met zijn studie welk bedrag, aldus verzoeker, kon worden verrekend met de kinderalimentatie. Het LBIO deed op 31 mei 2006 bij de zoon navraag naar deze door verzoeker gestelde afspraak. In het kader van het onderzoek naar de vermeende afspraak heeft het LBIO verzoeker verzocht om bewijsstukken. De afspraak werd op 4 augustus 2006 door de zoon betwist.

7. Gelet op het vorenstaande is de Nationale ombudsman van oordeel dat het LBIO niet was gehouden om bij het vaststellen van de hoogte van de achterstand rekening te houden met de €3000 die verzoeker aan zijn zoon heeft betaald.

De onderzochte gedraging is in zoverre behoorlijk.

II. Ten aanzien van het loonbeslag

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er voorts over dat het LBIO tot het moment waarop verzoeker zich tot de Nationale ombudsman wendde, steeds verschillende bedragen van zijn salaris heeft ingehouden.

2. Het LBIO acht de klacht niet gegrond en is een andere mening toegedaan.

In eerste instantie heeft het LBIO aan de werkgever van verzoeker verzocht om maandelijks €450,- op het salaris in te houden en vervolgens aan het LBIO af te dragen. Echter, omdat ook eventueel een dertiende maand, een winstuitkering en het vakantiegeld onder het beslag valt, heeft het LBIO aan de werkgever van verzoeker gevraagd om die andere inkomsten tevens af te dragen aan het LBIO. Vooraf was het LBIO niet bekend met de exacte bedragen van die andere inkomsten.

In december 2006 heeft het LBIO € 1090 ontvangen. Hierop heeft het LBIO de werkgever onmiddellijk verzocht om éénmalig € 218,46 af te dragen aangezien dat bedrag op dat moment nog niet was betaald en vanaf februari 2006 maandelijks € 310,72. Verzoeker was toen maandelijks € 310,72 aan kinderalimentatie en opslagkosten verschuldigd. Het LBIO begrijpt dat het voor verzoeker vervelend was om niet van te voren te weten welk bedrag van zijn salaris werd ingehouden, maar is van mening correct te hebben gehandeld.

3. De gang van zaken rondom de ingehouden bedragen is als volgt.

Bij brief van 30 augustus 2006 schreef het LBIO de werkgever van verzoeker aan en deelde mee dat er sprake is van een achterstand in kinderalimentatie tot en met 30 september 2006 en dat het achterstandsbedrag inclusief opslagkosten € 2023,05 bedraagt. Daarbij kwam nog de maandelijkse bijdrage van € 305,23 inclusief opslagkosten. Het LBIO verzocht de werkgever om per maand € 450 in te houden op het salaris van verzoeker. Op 12 september 2006 heeft het LBIO verzoeker daarvan op de hoogte gesteld. Op 28 december 2006 heeft het LBIO aan de werkgever verzocht om in januari 2007 eenmalig € 218,46 in te houden en vanaf februari 2006 maandelijks € 310,72.

Uit de stukken blijkt niet dat het LBIO verzoeker ook hiervan op de hoogte heeft gesteld.

4. Verder is het volgende naar voren gekomen. Op 10 augustus 2006 heeft het LBIO de inning overgenomen en verzoeker geschreven dat hij de kinderalimentatie aan het LBIO moest betalen. In de periode tussen de overname van de inning, 10 augustus 2006, en de eerste aanschrijving van de werkgever van verzoeker, 30 augustus 2006, heeft verzoeker rechtstreeks aan zijn zoon betaald. Deze rechtstreekse betaling was minder dan het bedrag dat door de rechter was bepaald.

Beoordeling

5. Voor de beoordeling van de klacht stelt de Nationale ombudsman eerst vast of het LBIO de inning van de kinderalimentatie op 10 augustus 2006 terecht heeft overgenomen. Hierbij wordt getoetst aan hetgeen staat vermeld in artikel 1:408 van het Burgerlijk Wetboek (zie Achtergrond).

6. In artikel 1:408 van het Burgerlijk Wetboek is bepaald dat het LBIO op verzoek van een onderhoudsgerechtigde de invordering van kinderalimentatie op zich neemt. Tot invordering op verzoek van de onderhoudsgerechtigde wordt slechts overgegaan, indien de gerechtigde bij de indiening van het verzoek aannemelijk heeft gemaakt dat binnen ten hoogste zes maanden voorafgaande aan de indiening van het verzoek de onderhoudsplichtige ten aanzien van ten minste één periodieke betaling tekort is geschoten in zijn verplichtingen.

7. Gezien de door de zoon op 17 januari, 8 februari en 4 augustus 2006 verstrekte informatie was aannemelijk dat er sprake was van een betalingsachterstand. Verzoeker stelt zich weliswaar op het standpunt dat hij een maandelijks alimentatiebedrag van € 150 voldoende achtte. De Nationale ombudsman stelt echter vast dat de rechter op 25 oktober 2005 heeft bepaald dat verzoeker € 275 aan alimentatie moest betalen en dat verzoeker in de periode september 2005 tot en met februari 2006 een achterstand had in de betaling van de alimentatie. Dit feit alleen al brengt de Nationale ombudsman tot de conclusie dat het LBIO de inning op 10 augustus 2006 mocht overnemen en deze dan ook terecht heeft overgenomen.

8. De Nationale ombudsman overweegt verder als volgt.

Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien.

9. Uit de hiervoor onder II.4 weergegeven gang van zaken blijkt dat het vanaf 10 augustus 2006 aan verzoeker duidelijk had moeten zijn dat hij de alimentatie aan het LBIO diende te voldoen. Voorts had het voor verzoeker ook duidelijk moeten zijn dat het maandelijks verschuldigde bedrag inclusief de opslagkosten € 305,23 bedroeg en niet minder.

Verzoeker heeft er kennelijk om hem moverende redenen voor gekozen om vanaf 10 augustus 2006 niet aan het LBIO te betalen. Onder de gegeven omstandigheden is het niet onredelijk dat het LBIO heeft volhard in de stelling dat verzoeker op 30 augustus 2006 (het moment waarop de werkgever werd verzocht om bedragen in te houden op het salaris van verzoeker) een betalingsachterstand had.

10. Verzoeker betaalde tussen 10 augustus en 30 augustus 2006 niet aan het LBIO en een te laag bedrag rechtstreeks aan zijn zoon. Verder is vast komen te staan dat verzoeker middels de zinsnede in de brief van 10 augustus 2006 op de hoogte was gesteld van de mogelijkheid dat overgegaan kon worden tot incassomaatregelen, als het LBIO niet binnen tien dagen een betaling had ontvangen. Verzoeker moest er dus ernstig rekening mee houden dat incassomaatregelen, zoals beslag, zonder nadere aankondiging zouden worden genomen, toen hem in de brief van 10 augustus 2006 door het LBIO was meegedeeld om niet rechtstreeks aan zijn zoon te betalen.

11. Toen verzoeker vervolgens nog steeds verzuimde om zijn betalingsverplichting aan het LBIO te voldoen, mocht het LBIO verdergaande maatregelen treffen en beslag leggen op zijn salaris. Gebleken is dat het LBIO niet bekend was met de exacte bedragen van verzoeker zijn inkomsten en daarom verschillende bedragen op zijn salaris heeft laten inhouden.

Het is vervolgens de vraag of het LBIO van de inhouding van de verschillende bedragen verzoeker op de hoogte had moeten stellen. De Nationale ombudsman antwoordt deze vraag positief. Voor verzoeker was het dan duidelijk geweest dat hij zijn uitgavenpatroon moest aanpassen. Het LBIO had verzoeker om die reden uit eigen beweging voldoende informatie moeten verschaffen over de onregelmatige inhoudingen. Door dat niet te doen heeft het LBIO in strijd gehandeld met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

De gedraging is in zoverre niet behoorlijk.

III . Ten aanzien van de opslagkosten

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt vervolgens bij de Nationale ombudsman erover dat hij opslagkosten dient te betalen over de rechtstreeks verrichte betalingen ad €150,- per maand.

2. Het LBIO acht de klacht niet gegrond en voert het volgende aan.

Bij brieven van 8 maart, 27 april en 15 juni 2006 heeft het LBIO aan verzoeker meegedeeld dat de opslag maximaal 10% van de achterstand bedraagt en minimaal € 11,34. Op 10 augustus 2006 heeft het LBIO verzoeker schriftelijk en expliciet aangegeven dat verzoeker de bijdrage op grond van de wet dient te betalen. Toen heeft het LBIO verzoeker verder bericht dat in het geval verzoeker rechtstreeks aan zijn zoon zou betalen, hij toch opslagkosten aan het LBIO verschuldigd zou zijn.

Beoordeling

3. Het vereiste van rechtszekerheid houdt onder meer in dat gerechtvaardigde verwachtingen van burgers en organisaties jegens bestuursorganen door die bestuursorganen worden gehonoreerd.

4. Het LBIO had verzoeker bij brieven van 8 maart, 27 april en 15 juni 2006 geïnformeerd over het feit dat wanneer het de inning van de kinderalimentatie zou overnemen, verzoeker gehouden zou zijn de alimentatiebedragen aan het LBIO te betalen, evenals de hieraan verbonden opslagkosten. Verzoeker kon dus weten dat hij het LBIO opslagkosten verschuldigd was. In de bijlagen bij voornoemde brieven heeft het LBIO tevens uitgelegd dat opslagkosten ook verschuldigd blijven bij rechtstreekse betalingen. Door het in rekening brengen van opslagkosten heeft het LBIO niet gehandeld in strijd met het vereiste van rechtszekerheid.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen te Gouda is

gegrond ten aanzien van:

- de informatieverstrekking over de inhouding van verschillende bedragen, wegens schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

niet gegrond ten aanzien van:

- de weigering de in 2003 betaalde € 3000,- te betrekken bij de bepaling van de betalingsachterstand;

- opslagkosten over de rechtstreekse betalingen.

Onderzoek

Op 1 mei 2007 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer N. uit D., met een klacht over een gedraging van Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen te Gouda.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de directeur van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de directie van het LBIO verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Tijdens het onderzoek kregen de directie van het LBIO en verzoeker de gelegenheid op de

door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De directeur van het LBIO deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie.

1. Verzoekschrift van 24 april 2007 met als bijlagen

een brief van verzoeker aan het LBIO van 5 maart 2007;

de beslissing van het LBIO van 26 maart 2007 op de klacht van verzoeker d.d. 5 maart 2007;

een achterstandsrekening d.d. 23 maart 2007.

2. Reactie van de directeur van het LBIO van 18 juni 2007, met als bijlagen kopieën van het interne klachtdossier.

3. Reactie van verzoeker van 3 juli 2007.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Burgerlijk Wetboek

Artikel 1:408, eerste lid, tweede lid, derde lid, zesde lid en tiende lid:

"1. Een uitkering tot voorziening in de kosten van verzorging en opvoeding of tot voorziening in de kosten van levensonderhoud en studie, waarvan het bedrag in een rechterlijke beslissing, daaronder begrepen de beslissing op grond van artikel 822, eerste lid, onder c, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, is vastgelegd, wordt ten behoeve van de minderjarige aan de ouder die het kind verzorg en opvoedt of aan de voogd onderscheidenlijk aan de meerderjarige betaald.

2. Op verzoek van een gerechtigde als bedoeld in het eerste lid, van een onderhoudsplichtige dan wel op gezamenlijk verzoek van een gerechtigde en onderhoudsplichtige neemt het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen de invordering van de onderhoudsgelden op zich. De executoriale titel wordt daartoe door de onderhoudsgerechtigde in handen gesteld van dit Bureau. De overhandiging daarvan machtigt het Bureau tot het doen van de invordering, zo nodig door middel van executie.

3. Kosten van invordering door het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen worden verhaald op de onderhoudsplichtige, onverminderd de kosten van gerechtelijke vervolging en executie. Het verhaal van kosten vindt plaats door wijziging van het bedrag, bedoeld in het eerste lid, volgens bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels.

(...)

6. De invordering die op verzoek van de onderhoudsgerechtigde geschiedt, eindigt slechts, indien gedurende ten minste een half jaar regelmatig is betaald aan het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen en er geen bedragen meer verschuldigd zijn als bedoeld in het vierde lid, tweede volzin. De termijn van een half jaar wordt telkens verdubbeld, indien een voorgaande termijn van invordering ook op verzoek van de onderhoudsgerechtigde was aangevangen.

(...)

10. Een betaling door de onderhoudsplichtige strekt in de eerste plaats in mindering van de kosten, bedoeld in het derde lid, vervolgens in mindering van eventueel verschenen rente en ten slotte in mindering van de verschuldigde onderhoudsgelden en de eventueel lopende rente."